

УДК 37.091.33-057.874:004.738.5
DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.97.16>

К. Ф. Чуб

кандидат фізико-математичних наук, доцент,
доцент кафедри початкової освіти
Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті розглянуто особливості організації безпечного освітнього середовища для учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання. Метою дослідження є аналіз компонентів безпеки в освітньому процесі та розробка рекомендацій щодо їх реалізації в нових умовах. Оскільки дистанційне навчання стало необхідністю в умовах пандемії та воєнного стану, автор підкреслює важливість комплексного підходу до створення безпечного освітнього простору, який охоплює не лише технічні аспекти, а й психологічні та соціальні компоненти. У статті особлива увага приділяється забезпеченню доступу до якісних ресурсів, які відповідають віковим особливостям дітей, а також створенню умов для емоційного розвитку учнів через інтерактивні методи навчання. Акцентовано на необхідності співпраці педагогів та батьків у моніторингу часу перебування дітей за екраном, запобіганні перевантаженню та підтримці здорового балансу між навчанням і відпочинком. Стаття аналізує основні компоненти безпечного освітнього середовища, серед яких: чіткі інструкції для учасників освітнього процесу, використання електронних журналів і платформ для навчальних матеріалів, добір чутливих навчальних матеріалів, адаптовані стратегії роботи з учнями, що пережили психотравми, а також методи активізації навчання для підвищення мотивації учнів. Розроблено рекомендації щодо створення безпечних умов для учнів в умовах дистанційного навчання, враховуючи специфіку війни та сучасні виклики. Також, особливу увагу приділено питанням кібербезпеки, захисту персональних даних, запобігання булінгу та забезпеченню соціально-психологічної безпеки учнів в онлайн освітньому просторі. Розглянуто роль закладів освіти в організації безпечного навчального середовища, зокрема щодо дотримання санітарних норм, забезпечення безпеки харчування та недопущення проявів агресії або пропаганди, що можуть виникати в умовах воєнного стану. Автор надає рекомендації щодо адаптації освітніх процесів у нових умовах і формулює ключові напрямки для забезпечення безпеки та комфорту учнів і педагогів у режимі дистанційного навчання. Стаття надає теоретичний та практичний внесок у розробку стратегій безпеки в сучасній освіті, спрямованих на покращення фізичного і психологічного благополуччя учнів.

Ключові слова: безпечне освітнє середовище, дистанційне навчання, освітній процес, психоемоційний розвиток, рекомендації, початкова освіта.

Постановка проблеми. Сучасні виклики, пов'язані з цифровізацією суспільства, впровадженням інноваційних технологій та пандемічними обмеженнями, спричинили активне поширення дистанційного навчання у закладах освіти. Особливо важливою ця форма здобуття знань є для учнів початкової школи, які перебувають на етапі формування базових освітніх, соціальних та комунікативних навичок. Водночас дистанційне навчання ставить перед педагогами, батьками та учнями нові завдання, пов'язані із забезпеченням безпечного освітнього середовища, що включає різні види безпеки.

Безпечне освітнє середовище є ключовим чинником успішного навчання учнів, оскільки створює умови для їхнього всебічного розвитку, сприяє збереженню здоров'я та емоційного благополуччя. В умовах дистанційного навчання поняття «безпека» набуває нових змістових значень, оскільки освітній процес переміщується до цифрового простору, що вимагає створення відповід-

них умов для захисту дітей від негативного впливу інформаційного середовища, перевантаження та стресу.

Тому вивчення шляхів створення безпечного освітнього середовища для молодших школярів у дистанційному форматі набуває особливої значущості. Це пов'язано з необхідністю розробки ефективних підходів, що забезпечать психологічний комфорт, захист від інформаційних загроз та підтримку здорового способу життя. Саме тому дане питання потребує комплексного підходу та міждисциплінарного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема організації безпечного освітнього середовища для учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання привертає увагу багатьох науковців. Зокрема, Гнатюк О. зазначає, що створення безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану є одним із ключових завдань держави. Серед рекомендацій щодо забезпечення безпеки в закладах освіти науковця пропо-

нує: регулярне проведення тренувань для учнів та працівників щодо дій під час повітряних тривог, евакуації та перебування в укриттях; обов'язкове навчання педагогів навичкам надання першої медичної допомоги дітям; розроблення чітких алгоритмів взаємодії школи з батьками у разі надзвичайних ситуацій, включаючи питання евакуації, комунікації та необхідного вмісту дитячих рюкзаків; для шкіл, які приймають дітей із числа внутрішньо переміщених осіб, актуальним є перегляд антибулінгових політик і впровадження заходів, спрямованих на адаптацію цих учнів [1]. Водночас Починок Є. підкреслює, що ергономічні умови створення безпечного освітнього середовища у початковій школі є важливим чинником протидії булінгу. Формування такого середовища з урахуванням ергономічних вимог є складним і безперервним процесом, обумовленим потребами сучасного суспільства та актуальними освітніми реформами. Безпечне освітнє середовище, що відповідає ергономічним стандартам, слугує ефективним засобом запобігання булінгу, забезпечуючи комфорт і захищеність кожної дитини та сприяючи її творчій самореалізації. На думку вченої, основними ергономічними умовами є створення сприятливого соціально-психологічного клімату, комплексний підхід до організації освітнього процесу, оптимізація режиму праці й відпочинку, інформаційна безпека, правильне використання цифрових технологій, а також зонування класної кімнати відповідно до вікових особливостей учнів [2, с. 102]. Зі свого боку, Лесик А., Попова О. та Коваль К., аналізуючи питання організації безпечного освітнього простору в початковій школі за умов воєнного стану, акцентують на необхідності забезпечення безпеки за трьома ключовими напрямками: фізична, психологічна та інформаційна безпека. Автори наголошують, що безпека освітнього середовища повинна базуватись на врахуванні індивідуальних, вікових та соціальних особливостей учнів. З погляду вчених, особливу увагу слід приділяти систематичному контролю керівниками закладів освіти за виконанням вимог, визначених нормативно-правовими актами. В умовах воєнного стану першочерговим завданням стає збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу, що є однією з основних цілей Нової української школи [3, с. 251–252]. Натомість Місяк Ю. підкреслює, що роль педагога у проектуванні безпечного освітнього середовища в початковій школі є визначальною, адже саме він безпосередньо впливає на його формування, виховуючи в учнів навички безпечної міжособистісної взаємодії. Учитель виступає ключовою фігурою у процесі виховання цінностей, необхідних для створення безпечного середовища, забезпечення сприятливого психологічного клімату, а також розвитку культури безпечної

поведінки серед школярів. Завдяки педагогічній діяльності формується позитивна атмосфера, що сприяє саморозвитку дитини та закладає основи її безпечної поведінки. Усі ці аспекти є невід'ємними складовими процесу проектування безпечного освітнього простору в початковій школі [4, с. 271]. Поряд з тим, Логінова Н. акцентує на розвитку проєктувальної компетентності вчителів як ключовому чиннику успішної організації безпечного освітнього середовища в умовах дистанційного навчання. Вона підкреслює, що ця компетентність є важливим елементом професійного стандарту педагога, опанування яким дає змогу урізноманітнити підходи до створення та ефективно впливати на організацію освітнього простору, зокрема у дистанційному форматі [5, с. 4].

Попри на значну кількість проведених досліджень, питання організації безпечного освітнього середовища для учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання залишаються актуальними та потребують подальшого вивчення.

Мета статті. Метою статті є дослідження особливостей організації безпечного освітнього середовища для учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання та розробка рекомендацій щодо забезпечення безпеки в нових умовах освітнього процесу.

Виклад основного матеріалу. Організація безпечного освітнього середовища для учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання потребує комплексного підходу, що охоплює не лише технічні аспекти, але й психологічний та соціальний компоненти. Важливим є забезпечення доступу до якісних ресурсів, що відповідають віковим особливостям дітей, а також створення умов для їхнього емоційного розвитку через інтерактивні методи навчання. Педагоги та батьки повинні активно співпрацювати для моніторингу часу перебування дітей за екраном, запобігання надмірному навантаженню та підтримки здорового балансу між навчанням і відпочинком. Ключовим є також формування у дітей навичок безпеки в цифровому середовищі, зокрема розпізнавання небезпечного контенту та захисту особистих даних.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX [6], безпечне освітнє середовище визначається як сукупність умов у закладі освіти, що гарантують відсутність загрози фізичної, майнової та моральної шкоди учасникам освітнього процесу. Це включає недопущення порушень санітарних, протипожежних та будівельних норм, вимог законодавства щодо кібербезпеки та захисту персональних даних, забезпечення безпеки харчових продуктів та надання якісних послуг з харчування. Також воно повинно запобігати будь-яким проявам фізичного або психологічного насильства,

експлуатації, дискримінації, булінгу (цькування), поширенню неправдивих відомостей, пропаганді та агітації, зокрема у кіберпросторі. Безпечне середовище також передбачає заборону вживання на території закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів та психотропних речовин.

В законодавстві також зазначається, що заклад освіти забезпечує створення безпечного освітнього середовища, спрямованого на створення відповідних та безпечних умов для навчання, виховання та розвитку учнів, а також на формування у них гігієнічних навичок і принципів здорового способу життя [6].

У зв'язку з цим, забезпечення безпеки освітнього середовища вимагає комплексного підходу, що включає не лише фізичну, а й психологічну та соціальну безпеку учасників освітнього процесу. Враховуючи зміни в умовах навчання, необхідно постійно адаптувати стратегії для підтримки безпеки та комфорту учнів і педагогів. Таким чином, організація безпечного освітнього простору повинна враховувати не тільки сучасні виклики, але й прогресивні підходи до використання технологій у навчанні. Це дозволяє формувати гнучку та ефективну систему, здатну реагувати на будь-які зміни в зовнішньому середовищі.

Тому, враховуючи реалії сьогодення, Державна служба якості освіти розробила рекомендації, які сприятимуть керівникам закладів освіти в організації безпечного освітнього середовища як в очному, так і в дистанційному та змішаному форматах навчання, а також дозволять ефективніше адаптувати формати залежно від безпекової ситуації.

Аналіз компонентів безпечного освітнього середовища в умовах дистанційного навчання вказує на кілька важливих аспектів, які мають бути враховані для забезпечення безпеки та ефективності

освітнього процесу. Перший компонент, інструкції для учасників освітнього процесу, наголошує на важливості чітких правил та алгоритмів для учнів, вчителів і батьків. Такі правила допомагають встановити структуру взаємодії в онлайн освітньому середовищі, що включає використання платформ, камер і мікрофонів. Дотримання інструкцій щодо організації процесу для вчителів дозволяє не тільки підвищити ефективність навчання, а й забезпечити його безпеку. Другим важливим компонентом є електронні журнали та платформи для навчальних матеріалів, які повинні забезпечувати зворотний зв'язок з учнями та батьками. Використання електронного ведення документації дозволяє автоматизувати процес фіксації результатів навчання, що сприяє більш зручному і швидкому обміну інформацією. Водночас, для підвищення ефективності навчання необхідно враховувати важливість вербальних коментарів, які допомагають забезпечити персоналізований підхід до кожного учня. Третій компонент – добір навчальних матеріалів, є критичним для учнів, які пережили травматичні події, особливо в умовах війни. Вибір чутливих тем має враховувати психоемоційний стан учнів і запобігати надмірній деталізації травмуючих подій. Це дозволяє уникнути додаткового стресу для учнів і забезпечити їх емоційну безпеку під час навчання. Стратегії роботи з учнями повинні бути адаптованими для тих, хто пережив психотравми. Важливо створювати комфортну атмосферу, уникати гучних звуків і пропонувати можливості для неформального спілкування між учнями. Це дозволяє зменшити психологічне навантаження та сприяє більш ефективному засвоєнню навчального матеріалу. Водночас методи активізації навчання повинні бути зорієнтовані на підвищення уваги та мотивації учнів. Застосування проблемних ситуацій, мозкових атак та діяльнісних методів навчання

Таблиця 1

Компоненти безпечного освітнього середовища в умовах дистанційного навчання

Компонент	Опис	Рекомендації для забезпечення безпеки та ефективності
Інструкції для учасників освітнього процесу	Наявність чітких правил та алгоритмів для учнів, вчителів, батьків для адаптації до онлайн-навчання.	Розробити правила для роботи на платформах, включення в онлайн-уроки, використання камер та мікрофонів. Для вчителів – інструкції щодо організації освітнього процесу, використання ресурсів.
Електронні журнали та платформи для навчальних матеріалів	Використання електронних журналів для фіксації результатів навчання, зворотного зв'язку з учнями та батьками.	Запровадити електронне ведення документації, обрати зручні платформи для ведення журналів, передбачити вербальні коментарі та зворотний зв'язок з учнями.
Добір навчальних матеріалів	Вибір чутливих тем та матеріалів, що враховують травматичний досвід учнів, особливо в умовах війни.	Застосовувати чутливий підхід до вибору текстів, уникати надмірної деталізації подій війни, враховувати психоемоційний стан учнів.
Стратегії роботи з учнями	Розробка адаптованих стратегій управління класом для учнів, що пережили психотравми.	Уникати гучних звуків, створювати неформальне спілкування між учнями, надавати можливість комунікації в групах.
Методи активізації навчання	Використання методів для підвищення уваги учнів, їхньої мотивації та пізнавального інтересу.	Застосовувати проблемні ситуації, мозкові атаки, діяльнісні методи навчання, створювати завдання для самостійної роботи, розбиті на блоки.

Джерело: складено на основі [7].

дозволяє створити інтерактивне середовище, яке стимулює пізнавальний інтерес учнів і сприяє їх більш глибокому зануренню в освітній процес. Розбиття завдань на блоки також підвищує ефективність самостійної роботи, що є особливо важливим у дистанційному навчанні. Врахування всіх цих компонентів дозволяє створити безпечне та ефективне освітнє середовище, яке відповідає сучасним вимогам і потребам учнів в умовах дистанційного навчання.

Освітній процес під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану має бути спрямований на забезпечення безпеки учасників. Тому важливим є дотримання чітких інструкцій щодо дій у разі оголошення повітряної тривоги, що припиняє проведення занять. Крім того, необхідно враховувати зовнішні чинники, які можуть ускладнити підключення учнів і/або педагогічних працівників до занять в режимі реального часу. У таких випадках слід застосовувати альтернативні засоби комунікації, які доступні для всіх учасників освітнього процесу.

Дистанційне навчання має відповідати вимогам безпечного освітнього середовища, що включає дотримання санітарних норм, захист персональних даних, виконання законодавства з кібербезпеки, недопущення булінгу та проявів пропаганди або агітації. В умовах воєнного стану особливу увагу слід приділяти діям педагогічних працівників, що можуть мати ознаки колабораційної діяльності, зокрема публічні заклики на підтримку чи виправдання збройної агресії, впровадження освітніх стандартів держави-агресора, пропаганду тощо. У таких випадках необхідно терміново повідомляти правоохоронні органи.

Висвітлення теми дослідження вимагає детального аналізу заходів, спрямованих на забезпечення безпеки та здоров'я учнів, особливо в контексті адаптації освіти до нових умов, зокрема дистанційного навчання. Наведемо кілька ключових напрямків, що мають значення для забезпечення фізичного та психологічного благополуччя школярів [8]:

1. Здоров'язбережувальна складова освіти передбачає оновлення змісту навчальних програм, акцент на здоров'я учнів через інтеграцію здоров'язбережувальних компонентів у шкільне навчання. Це включає як теоретичні заняття, так і практичні заходи, спрямовані на формування свідомого ставлення учнів до здоров'я, що особливо важливо у контексті дистанційного навчання.

2. Фізична культура та рухова активність є важливими аспектами для підтримки фізичного здоров'я учнів, тому пропонується введення онлайн фізкультурно-оздоровчих заходів. Вони повинні включати інтерактивні елементи для активної участі учнів і використання «рухливих перерв» для забезпечення необхідної фізичної активності під час навчання.

3. Здорове харчування має забезпечити нові моделі організації харчування в школах, зокрема для дітей, що мають особливі дієтичні потреби. Такі заходи допоможуть не тільки підтримати фізичне здоров'я учнів, а й сприяти формуванню здорових харчових звичок серед школярів.

4. Медичне обслуговування та психологічна підтримка є необхідною складовою забезпечення благополуччя учнів. Важливою є активна інформаційно-просвітницька робота щодо вакцинації та профілактики захворювань. Окрім того, створення доступу до психологічних послуг в умовах дистанційного навчання є необхідним для підтримки емоційного здоров'я учнів.

5. Підготовка працівників закладів освіти за здоров'язбережувальними аспектами. Зокрема, педагогічні працівники мають підвищувати кваліфікацію щодо використання сучасних освітніх технологій для збереження здоров'я учнів, а також пройти тренінги з боротьби з булінгом, насильством і формування соціально-емоційних компетентностей серед учнів.

6. Безпека та інклюзивність освітнього середовища передбачає створення доступних і безпечних умов навчання для всіх учнів, зокрема для дітей з особливими потребами. Важливо враховувати вимоги санітарних норм, а також забезпечити укриття для учнів і педагогів у разі надзвичайних ситуацій.

7. Забезпечення освіти дітей з особливими освітніми потребами потребує розвитку інклюзивних програм, які враховують індивідуальні особливості кожної дитини. Удосконалення спеціальних класів і механізмів функціонування таких класів забезпечить належну підтримку для дітей з різними порушеннями.

Ці заходи мають за мету створити безпечне, доступне та інклюзивне освітнє середовище, що дозволяє учням початкової школи в умовах дистанційного навчання не лише ефективно здобувати знання, а й підтримувати своє фізичне та психологічне благополуччя.

Для забезпечення безпеки учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання, підсумовуючи вищезазначене, можна запропонувати такі рекомендації:

1. Розробка чітких інструкцій для всіх учасників освітнього процесу. Це включає інструкції для учнів, вчителів та батьків щодо організації онлайн-уроків, використання платформ, а також правил щодо часу, проведеного за екранами, застосування камер і мікрофонів. Особливо важливо акцентувати на дотриманні інструкцій для педагогів щодо адаптації уроків під дистанційний формат та використання цифрових ресурсів для ефективного навчання.

2. Запровадження електронних платформ для зворотного зв'язку. Використання електронних

журналів та платформ для фіксації результатів навчання дозволяє забезпечити доступність інформації для учнів і батьків, а також ефективно контролювати освітній процес. Важливо створити можливості для регулярного зворотного зв'язку, щоб коригувати процес навчання у разі потреби.

3. Добір навчальних матеріалів з урахуванням психоемоційного стану учнів. Вибір тем і матеріалів має бути чутливим до можливого травматичного досвіду учнів, особливо в умовах війни. Вчителі повинні уникати детальної та травмуючої інформації про складні події, щоб не посилювати емоційне навантаження учнів.

4. Адаптовані стратегії роботи з учнями, які пережили психічні травми. Необхідно створити комфортне і безпечне середовище для таких учнів, використовуючи неформальні методи спілкування, увагу до їх потреб та забезпечення можливості комунікації у малих групах для зниження стресу.

5. Активні методи навчання для підвищення мотивації учнів. Використання проблемних ситуацій, мозкових атак, діяльнісних методів і завдань, що розбиті на блоки, сприяє більш глибокому залученню учнів до процесу навчання та підвищує їхню увагу і пізнавальний інтерес.

6. Регулярний моніторинг часу, проведеного за екранами. Необхідно забезпечити регулярний контроль за тривалістю використання цифрових технологій, щоб запобігти їх надмірному впливу на фізичне і психічне здоров'я учнів.

7. Формування навичок цифрової безпеки у дітей. Оскільки діти в умовах дистанційного навчання стають активними користувачами цифрових платформ, важливо навчити їх розпізнавати небезпечний контент, обережати свої особисті дані та правильно реагувати на можливі інтернет-загрози.

8. Забезпечення психологічної підтримки. Враховуючи стрес, пов'язаний з воєнними діями та змінами у звичному освітньому процесі, необхідно забезпечити доступ до психологічної підтримки для учнів, а також провести інформаційно-просвітницьку роботу для батьків щодо важливості психологічного благополуччя.

9. Запобігання проявам булінгу та кібербулінгу. Важливо вживати заходів, спрямованих на недопущення проявів насильства, як у реальному, так і в онлайн-середовищі, проводити тренінги для вчителів та батьків щодо розпізнавання і боротьби з булінгом в інтернеті.

10. Адаптація форматів навчання залежно від безпекової ситуації. У разі виникнення зовнішніх загроз або перебоїв з підключенням, необхідно організувати альтернативні засоби комунікації, що дозволяють продовжити освітній процес, враховуючи актуальні умови.

Тому забезпечення безпеки учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання потребує

комплексного підходу, що включає технічну, психологічну та соціальну підтримку, з урахуванням сучасних викликів і обмежень, викликаних війною та карантинними заходами.

Висновки. Підсумовуючи дослідження, зауважимо, що організація безпечного освітнього середовища для учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання потребує всебічного підходу, що включає технічні, психологічні та соціальні аспекти. Важливо забезпечити доступ до ресурсів, які відповідають віковим особливостям дітей, а також створити умови для емоційного розвитку через інтерактивні методи навчання. Педагоги та батьки мають співпрацювати для моніторингу часу, що діти проводять за екраном, і підтримувати здоровий баланс між навчанням і відпочинком. Пріоритетним завданням є формування навичок безпеки в цифровому середовищі, зокрема, для запобігання небезпечному контенту та захисту персональних даних. Педагогічні стратегії повинні враховувати психоемоційний стан учнів, особливо тих, хто пережив травматичні події. Врахування всіх цих компонентів дозволяє створити безпечне та ефективне освітнє середовище, здатне адаптуватися до нових викликів дистанційного навчання.

Список використаної літератури:

1. Гнатюк О. В. Створення безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану – пріоритетне завдання держави. *Безпекова ситуація в Україні в умовах війни: стан, загрози, напрями забезпечення безпеки*: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції (м. Київ, 27 вересня 2024 р.). ТВОРИ, м. Вінниця, Україна. С. 91-94.
2. Починок Є. А. Ергономічні умови створення безпечного освітнього середовища початкової школи як чинник протидії булінгу. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 70, Т. 3. С. 98-103.
3. Лесик А. С., Попова О. І., Коваль К. В. Організація безпечного освітнього простору в початковій школі в умовах воєнного стану: тенденції та перспективи розвитку. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 6(40). С. 245-253.
4. Місяк Ю. Роль учителя у проєктуванні безпечного освітнього середовища початкової школи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 37, том 2. С. 267-271.
5. Логінова Н. Розвиток проєктувальної компетентності вчителів, як запорука вдалої організації безпечного освітнього середовища в умовах дистанційного навчання. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2023. № 2(2). С. 1-9.
6. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

7. Безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки. Державна служба якості освіти України. URL: https://sqe.gov.ua/bezpechne-osvitnie-seredovishhe-novi-vim/ 8. Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і	здорового освітнього середовища у новій українській школі на 2024 рік: Розпорядження Кабінету Міністрів України; План, Заходи від 05.07.2024 № 632-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/632-2024-%D1%80#Text

Chub K. Organization of a safe educational environment for primary school students in the context of distance learning

The article discusses the peculiarities of organizing a safe educational environment for primary school students in the context of distance learning. The aim of the study is to analyze the components of security in the educational process and develop recommendations for their implementation in the new conditions. Since distance learning has become a necessity in the context of the pandemic and martial law, the author emphasizes the importance of a comprehensive approach to creating a safe educational space that covers not only technical aspects but also psychological and social components. The article pays special attention to ensuring access to quality resources that meet the age-specific characteristics of children, as well as creating conditions for the emotional development of students through interactive teaching methods. It emphasizes the need for teachers and parents to cooperate in monitoring children's screen time, preventing overload and maintaining a healthy balance between learning and rest. The article analyzes the main components of a safe educational environment, including: clear instructions for participants in the educational process, the use of electronic journals and platforms for educational materials, the selection of sensitive educational materials, adapted strategies for working with students who have experienced psychological trauma, and methods of activating learning to increase student motivation. Recommendations have been developed to create safe conditions for students in distance learning, taking into account the specifics of war and current challenges. Also, special attention is paid to cybersecurity, personal data protection, bullying prevention, and ensuring the social and psychological safety of students in the online educational space. The author examines the role of educational institutions in organizing a safe learning environment, in particular, in terms of compliance with sanitary standards, ensuring food safety and preventing manifestations of aggression or propaganda that may arise under martial law. The author provides recommendations for adapting educational processes in the new environment and formulates key areas to ensure the safety and comfort of students and teachers in distance learning. The article provides a theoretical and practical contribution to the development of safety strategies in modern education aimed at improving the physical and psychological well-being of students.

Key words: safe educational environment, distance learning, educational process, psycho-emotional development, recommendations, primary education.